

מי שרוצה להרחיב מעט את האופקים הקולנועיים, בכמה תוספות אירופיות מן הסוג המנסה לחקות את האמריקאים, טוב יעשה אם יילך לראות כמה מן הסרטים המוצגים החודש בסינמטקים, במסגרת קולנוע הבלגי הוא אחד המסוארים והמצר-ליחים ביותר בעולם; (הבלגים בעצמם לא יטענו זאת) אלא משום שאפשר לגי לות דרכם עולם שונה, החי בקצב שונה, וחושב בצורה אחרת מן המודל האמרי-קאי הקבוע, שכולנו הפכנו להיות משר-עבדים לו.

ואמנם, התכונה הבולטת ביותר בסידרת הסרטים המוצגת כאן, היא האופי הלאומי המובהק של כולם. בין אם זה אשה בין ערביים של אנדרה דלו, המיטה של מאר-יון הגול (המבקרת עתה בישראל), מירה, סרט שבויים בבלגיה עליידי ההולנדי פונס ראדמקס (על הקירבה בין שתי ארצות השפלה יש בהחלט מקום להרחיב את הי-דיבור) או המגויים של רולאנד ורהאורט, סרטו של דלו, הידוע בין קולנועני בלי-גיה, הכניס הרבה אנשים בבית, ובעוד כמה ארצות אירופה אחרות, למבוכה מסוי-יית, משום שהוא מספר על אשה שני-שאת לפלמי המשתף פעולה עם הנאצים, מתוך תיקוה שהנאצים יגרשו את הצרפ-תים מבלגיה, ומתאהבת אחר-כך בפעיל-פחתת ואלוני (הוואלונים הם הבלגים

וילקה ואן-אמלרוי ב"מירה" של פונס ראדמקס
אחת השחקניות המפורסמות של הולנד

טת היוצר גדולים יותר, ואילו ההשתעב-דות לתכתיבים מסחריים קטנה יחסית. ולבסוף כדאי לציין שאחת הבעיות הי-חמורות של הקולנוע הבלגי, (ושל אמצ-עי התיקשורת האחרים בבלגיה) היא התי-הום המעמיקה שבין הפלמים והוואלונים הגרים שם. מצד אחד יש הרגשה ברורה שהוואלונים חשים קרובים יותר לשכנה מדרום, צרפת, מאשר לבני ארצם הפלמים. ואילו הפלמים מתייחסים להולנדים, המדי-ברים למעשה את אותה השפה כמוהם, כאל שארייבשר קרובים יותר מדוברי הצרפתית שגרים בדירה שממול. לתופעה הזאת יש כמה תוצאות לוואי. למשל, העובדה שמתן הודמנות שווה לשני

"המגויים" סירטו של רולאנד ורהאורט
תמונת אונס בסרט היסטורי

לסרט כל הגיטה, זהו הפרק האחרון כי-סידרת סרטיה הנסיוניים של שאנטל אקר-מן, בימאית צעירה בעלת סיגנון מוגדר ומגובש כלי-כך, עד שהיום, למרות שהיא רק בתחילת שנות השלושים לחייה, כבר קמו לה מחקים רבים. סידרה של תמונות נפרדות, על זוגות שונים, בליל קיץ מחניק וסוער בבריסל, מתגבשת לתמונה כוללת שבה האזיר בחוץ, האטלה, הקירות הלוה-טים, התשוקות היוקדות, מהווים יחידה שלמה אחת.

בעיה חמורה. מי שילך לראות סר-טים אלה, כדאי שישתדל לא לאחר, משום שלפני כל אחד מהם יוצגו גם סרטים בלגים קצרים, ואלה מהווים מסורת בפני עצמה. בלגיה נותנת עידוד מאסיבי להפי-קת סרטים קצרים, חוק מבטיח את הצגתם של סרטים אלה בבתי הקולנוע, ולהבדיל מן המצב המוכר לנו בישראל, המדינה מכסה כמעט את כל ההוצאות הכרוכות בהפקת הסרטים עצמם. כך שיש בבלגיה יצור עשיר, מגוון ומעניין של סרטים קצרים, שבהם מידת חופשי-הפעולה ושלי-

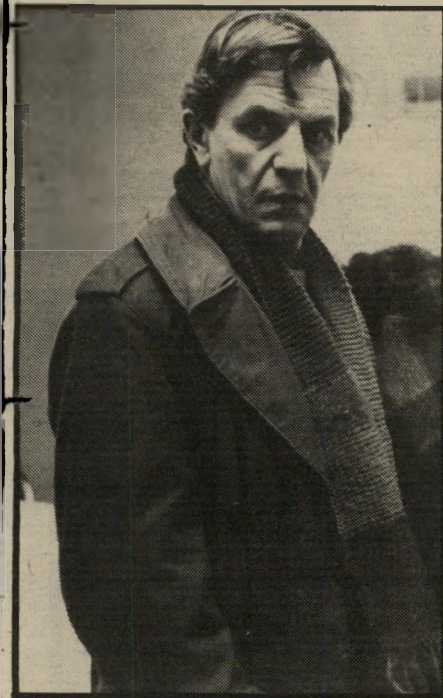
פולטיית והכלכלית בבלגיה, המכוונת את התנהגות האנשים, החיים מתנהלים בשי-גרתיות הרבה יותר גדולה, בקצב הרבה יותר איטי, הם מסודרים יותר, מאורגנים יותר, ויש בהם פחות הפתעות, וכל זה משתקף בסרטים. כל מי שיסרב להבין זאת, יתקשה לראות את הסרטים.

מבט סאטירי ומלגלג, אבל לא ברשעות, על תנאים אלה, הביא ראדמקס בסרט מירה, שבו מוצגת עיירה בלגית שלמה המתנגדת לקידום, מפני שהקידום מכניס אותה לאנדרלמוסיה ומחייב אותה לשנות אורחות חיים, בניגוד למיסגרות המקובלות הישונות שהכל מורגלים אליהם.

סרקזם הרבה יותר פרוע ואנארכי בא לידי ביטוי בסירטו המצוייר של פישא, שאת סירטו טוזון ראינו לא מכבר, הנקי רא החוליה החסרת. סרט חצוף, נועז וכיר-קורתי מאוד, המנסה להראות שהאדם הוא האחראי לכל שבירת שיווי משקל בטבע. הסרט נושא ברורות את חותם הקארי-קטורה שממנה התפרנס פישא לא רק בבלגיה, אלא בכל רחבי העולם. אשר

דוברי הצרפתית). היו שראו בסרט אל-גוריה על חלקים לא מבוטלים של האוכי-לוסיה האירופית שהיתה חלוקה במשיכתה בין שני הקצוות האלה, ולא לכולם נוח להורות שדבר כזה אכן קרה. עם זאת, אף ספק שתיאור האווירה של עיירה בלגית קטנה, מערכת היחסים בין האני-שים, הפרובינציאליות והקטנוניות, נותי-נים לסרט אופי מקומי מובהק. מה עוד שלבני דלו, אשר סרטיו הקודמים הכילו תמיד מנה הגונה של סוריאליזם, זהו הסיפור הריאליסטי ביותר שעשה.

החיים שייגרתיים. לפחות שניים מן הסרטים המוצגים כאן עוסקים באנשים המתמודדים עם המוות, במסגרת מישפח-תית מצומצמת. בסירטה של הגול מדובר באשה המטפלת בבעלה הגוסס, בסרטו של מוריס רבינוביץ, ימי חייו, הנושא הוא מישפחה המתפוררת אחרי שהבן הי-ככור נהרג בתאונת-אופנוע. בשניהם הי-דגש הוא על האופי המיוחד של המעמד הבינוני, וכדי להבין את המתרחש בהם צריך לקחת בחשבון את המציאות הי-

היינץ בננט ב"המיטה"
גטיסה כואבת

הצדדים הוא שיקול חשוב יותר מכישרון, הגיון או טעם. מאמץ מרוכז ואיחוד משא-בים אמיתי גם הוא בלתי-אפשרי, אבל מה שניראה כמסוכן יותר, הוא סוג מסוים של קולוניזציה העובר על התרבות הבל-גית. הצרפתים במיוחד, משתלטים בהדי-רגה על מנגנוני ההפצה וההצגה של סר-טים בבלגיה, וכרגיל, קשה למדינה קטנה יותר, בעלת מיספר תושבים מצומצם, לי-התחרות בתעשייה העשירה והיציבה יותר של המעצמה השכנה. וכך עובר על בלגיה